

De Stadsheraut

IN DIT NUMMER

VAN DE VOORZITTER	1
AGENDA VERGADERING	2
VERSLAG VERGADERING 11 MAART 2018	2
HIER IS 'T LOGIIS	4
ONZE WEBSITE	8
OPEN TUINEN WEEKEND	9
AGENDA NIEUW SANDENBURGH	10

VAN DE VOORZITTER

Dit schrijf ik vlak na het bijwonen van het concert van Amsterdam Sinfonietta in de Grote Kerk. Wat een prachtige muziek hebben ze gemaakt en wat straalde het plezier in muziek maken van het podium af. Eenvoudigweg genieten. Gelukkig zag ik veel Veerenaren in de zaal en dat is goed want als we optredens in onze Grote Kerk niet bezoeken dan wordt het niets met iets dat heel erg mooi kan zijn. De zaal zat niet vol en aan eenieder die niet geweest is...je hebt wat gemist. Kom de volgende keer en geniet mee. Neem vrienden en kennissen mee, doe er wat aan!

Er is nog iets nieuws waar we allemaal aan mee moeten doen. We gaan van de zomer een maand lang proberen hoe het is als Veere autoluw is. Als bewoners mogen we natuurlijk gewoon de stad in maar buitenstaanders worden tegen gehouden. We gaan aan het eind van de proef uw mening vragen over hoe uw ervaringen zijn. We hopen dat u dan in groten getale ons dat laat weten. We wensen u een goed zomerseizoen toe met niet teveel hinder van onze gewaardeerde bezoekers.

OPENBARE LEDENVERGADERING

Datum: maandag 17 juni 2019
Tijd: **19:30 uur**; inloop vanaf 19:15 uur
Plaats: de Korenmaat, Veere.
U bent van harte welkom.

CONTACT

Secretariaat Stadsraad Veere
Bastion 26, 4351 BG Veere
Telefoon : 06 - 48139183
E-mail: info@stadsraadveere.nl
Website: www.stadsraadveere.nl
Website: www.stadspleinveere.nl
Stadsheraut: Nico van Rijswijk

AGENDA OPENBARE LEDENVERGADERING 17/06/2019

1. Opening
2. Vaststellen agenda
3. Notulen van de vorige ledenvergadering
4. Mededelingen
5. Proef Autoluw Veere deze zomer
6. Voetgangersgebied rond Korenmaat
7. Plannen werf voor traditionele schepen (van o.a. Stichting Behoud Hoogaars)
8. Evaluatie renovatie kademuren
9. Renovatie zeemuren
10. Kiss & ride basisschool
11. Veere 1809
12. Aansluiting windpark IJmuiden Ver op netwerk via Veerse meer
13. Voorstellen besteding gemeentelijke subsidie €2000
14. Rondvraag
15. Sluiting

Stadsraad Veere

VERSLAG OPENBARE LEDENVERGADERING

11 maart 2019, Korenmaat, Veere

Bestuur Stadsraad

Jan Paul Loeff (voorzitter)
Tjeerd Kuiper (secretaris)
Lieneke Kamphuis (penningmeester)
Elly Boeckhout (lid)
Nico van Rijswijk (lid)
Roel Paalman (lid, notulist)

Gemeente Veere

Bert van Halderen (kernwethouder)
Kim Goesije (St. Welzijn Veere)
Geert Francke, gemeente Veere

Aantal aanwezigen: 35

1. Opening: 19.30 door de voorzitter.
2. Vaststellen van de agenda; geen toevoegingen.
3. Notulen van de vergadering van december 2018.
 - a. Jan Paul Loeff;voorzitter was wel aanwezig
 - b. Ted van Dam; rondvraag sub d: na de evaluatie van de markt is er vergunning verleend waar alleen de ondernemers in zijn gekend. Vraag is wat de stadsraad alsnog met dit gegeven doet. Krijgt een vervolg.
4. Agendapunt goedkeuring begroting 2019 vervalt
5. Verslag kascommissie en decharge bestuur; mondelinge toelichting door Maurits de Brauw. Stukken beschikbaar bij de penningmeester.
6. Mededelingen.
 - a. Vraag waar de stadsherauten vermeld staan. Deze zijn beschikbaar op de website www.Stadspleinveere.nl. Verzoek is of het mogelijk is in het systeem trefwoorden te markeren zodat gericht naar onderwerpen kan worden gezocht. Tevens verzoek of via de site van de Stadsraad een link naar de herauten op het Stadsplein Veere kan worden aangebracht. Verder compliment voor de website Stadsplein Veere.
 - b. Aangaande de veiligheid rondom de "Historische Markt" verzoekt de gemeente een test uit te voeren met bewoners van de Markt, als vrijwilligers. Dit is door de Stadsraad pertinent afgewezen en wordt als onvoldoende reactie van de gemeente beschouwd. Gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid, risico's en gevolgen van de risico's. Volgens deskundigen is er geen sprake van een onveilige situatie, aldus de gemeente. Van Halderen zal onze zorg rond de veiligheid tijdens de historische markt alsnog onder de aandacht van B&W brengen.

6. Mededelingen vervolg

- c. Kadernotitie woningbeleid. Onderzoek wijst uit dat huisnummers van horecagelegenheden zijn geconcentreerd waardoor de 50/25/25 verhouding geweld wordt aangedaan. Indien op het oranjeplein horeca verschijnt, dient dit elders "gecompenseerd" te worden. Bestuur Stadsraad zal contact leggen met Geert Francke.
- d. Autoluw test. Er is een afspraak gepland op 19 maart met de heer Hamelink. Tevens zal de issue vrachtwagenbeperking daarin worden meegenomen.
- e. Voor 1 juni zal de aanbesteding hebben plaatsgevonden voor wat betreft de stadshuisbeelden. Verder verzoek om de stadhuisverlichting tot 23.00u ingeschakeld te houden. Voor beide issues Geert Francke.
- f. Renovatie kademuren. Heeft aanzienlijke overlast opgeleverd voor direct aanwonenden, mede vanwege de lange doorlooptijd. Verzoek is om dit project te evalueren, mede met het oog op de renovatie van de kademuren van de haven. Verder in die situatie strengere handhaving van foutparkeerders. Bij de evaluatie ware (?) de heer Hans Muschter te betrekken.
- g. De renovatie van de wallen grenzend aan het schor, zijn gestart zonder dat de Stadsraad en overige bewoners daarover zijn geïnformeerd. Vanwege noodzakelijke rapportages over de natuurdiversiteit aldaar en het alsnog gebruik kunnen maken van een subsidie van de overheid vind de renovatie plaats van maart t/m juni dit jaar. Onderdeel van de renovatie vormt het aanleggen van een drainagestelsel dat ondermijning van de muren moet voorkomen. Projectbegeleider vanwege de gemeente is de heer Poortvliet.
- h. Er is een nieuwe terrassenverordening voor de gemeente Veere. Het beleid dat gevoerd gaat worden zal afwijkingen te zien geven t.o.v. bestaande terrassen. Vooralsnog zullen bestaande terrassen niet aan het nieuwe beleid worden getoetst maar bestaat er een overgangsregeling. Nieuwe terrassen worden wel aan het nieuwe beleid getoetst. Indien echter de veiligheid van bewoners en toeristen in het geding is, zal de nieuwe regeling worden toegepast.
- i. Praathuis Veere; toelichting door Maurits de Brauw. Zoals zo vaak gaat niet alles meteen van een leien dakje. "Work in progress", wordt vervolgd zou ik zeggen.

7. Plannen werf voor de bruine Vloot (Stichting Behoud Hoogaars)

Punt van zorg is de verwachte overlast wanneer stalen schepen worden gerenoveerd. De heer Willem (ben ik vergeten) is aanwezig voor toelichting. Zaak is om in de eerste plaats na te gaan of er sprake kan zijn van een exploitabel geheel. Verder is de bedoeling om er een toeristisch fenomeen van te maken. De heer (xxx) geeft aan dat het geenszins de bedoeling is om stalen schepen intensief te renoveren. De werf zal geen faciliteiten hebben om grote schepen te kunnen onderhouden. Het zal hooguit gaan om stalen schepen van beperkte omvang waarbij bijvoorbeeld intensieve schoonmaak van de romp aan de orde zal zijn. Ted van dam vraagt naar het totale plan waarbij kennelijk ook gedacht wordt aan extra horeca. Mogelijk dat de dorpsraad In Arnemuiden geraadpleegd kan worden i.v.m. de ervaringen van een dergelijke werf aldaar. Verder zal de ontwikkeling van een werf onderdeel uit gaan maken van het bestemmingsontwikkelingsplan van het Oranjeplein.

8. Herinrichting van de markt.

De Stadsraad was en is verbaasd over het feit dat bij het herinrichten van de markt niet naar de in de grond liggende infrastructuur is gekeken. Met name de cement/asbest waterleidingen zouden vanuit leken gezondheidsoogpunt moeten worden vervangen. Echter, niet de gemeente maar het waterleidingbedrijf Evides gaat daarover. En uit rapporten blijkt dat deze leidingen geen gevaar voor de gezondheid opleveren. Wel wordt de gemeente verzocht beleid te ontwikkelen met betrekking tot de infrastructuur wanneer dit soort renovaties plaatsvinden. Verder pleit men er voor om aan de Stadsraad de initiatieven te laten in plaats van dat men individueel aan de slag gaat. (begrijp ik niet)

9. Voorstel besteding gemeentelijke subsidie.

Er ligt een aanvraag van de muziekvereniging voor een bijdrage. Op zaterdag 9 november 2019 organiseert de muziekvereniging een groot Bevrijdingsconcert. Dit jaar (november) is het namelijk precies 75 jaar geleden dat Walcheren is bevrijd. De leden gaan akkoord met het principe van een bijdrage. Deze is afhankelijk van overige aanvragen.

10. Rondvraag

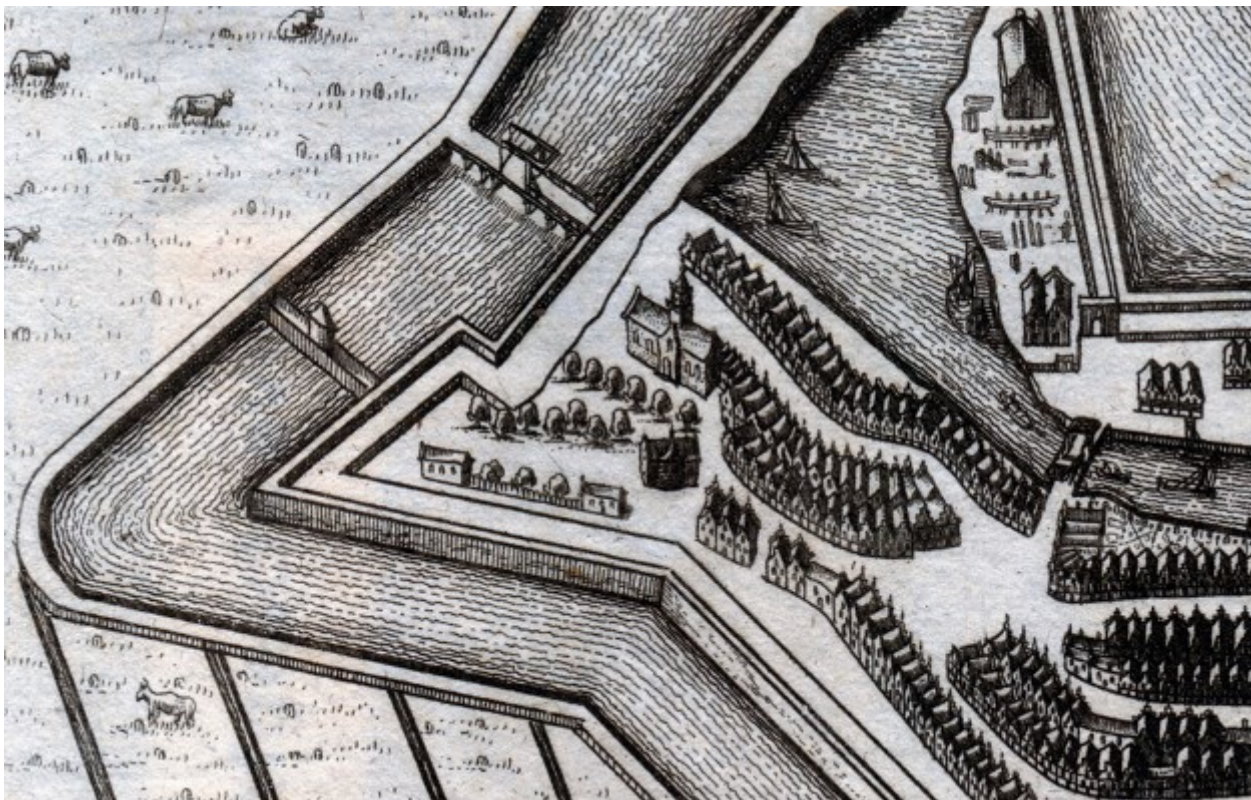
- a. Maurits de Brauw vraagt naar de status van het mijnenmagazijn. Van Halderen geeft aan dat in april duidelijk moet zijn wat moet gebeuren. Daarna gaat een voorstel naar het college. Op basis van criteria worden initiatieven gehonoreerd.
- b. Peter Berkvens geeft aan zich te verbazen over een artikel in de PZC waarin staat dat Veere met name meer toerisme wil in het voor- en naseizoen, terwijl er een enquête loopt over het toerisme in Veere. Dit artikel komt met name van de toeristische campingorganisaties die pleiten voor meer spreiding, aldus van Halderen.
- c. Henri Fagel vraagt naar parkeerplaatsen op het Oranjeplein voor bewoners van de Markt. Nog geen duidelijkheid over.

- d. Parkeerverlast Baljuwstraat. De Stadsraad had de hoop dat Paul Barendregt en Kim Koesije met een voorstel zouden komen. Vraag aan Peter Berkvens om in een brief aan de gemeente een Kiss and Ride plek aan te wijzen.
- e. Tweede woning beleid. Naar aanleiding van een vraag van Ted van Dam geeft Jan Paul Loef aan dat de Stadsraad de gemeentelijke bepalingen ondersteunt. Dit ter voorkoming van “zwarte” gaten in de bewoning van het mooie Veere.
- f. Situatie rond bakker Blik; de aanvraag is bij de gemeente ingediend door een winkel in een garagebox. Over een aantal maanden ware die winkel te realiseren. Verzoek van de leden aan de gemeente om dit initiatief van harte goed te keuren.
- g. Op 19 maart op boomfeestdag worden door kinderen 15 nieuwe bomen geplant.

HIER IS 'T LOGIIS, OM D'ARMEN TE ONTFANGHEN Het Arm-, gast-, en weeshuis in de Warwijksestraat deel 1

Jan Midavaine

Van 1594 tot 1819 stond in de Warwijksestraat het Arm-, gast- en weeshuis. De bouw ervan was mogelijk gemaakt door de opbrengst van een loterij, een afgesloten lening en de verkoop van de twee huizen in de Wijngaardstraat waar het gesticht eerder in was gevestigd. In het tehuis werden armen opgenomen, zieken en krankzinnigen verpleegd, bejaarden gehuisvest en wezen vanaf zes jaar verzorgd en les gegeven. Volgens het bestek was het gebouw 155½ voet lang, 28 voet breed en tot het dak 22 voet hoog. Omdat een Veerse voet 30,5 cm was, is dat gelijk aan 47,43 x 8.84 x 6,71 meter.

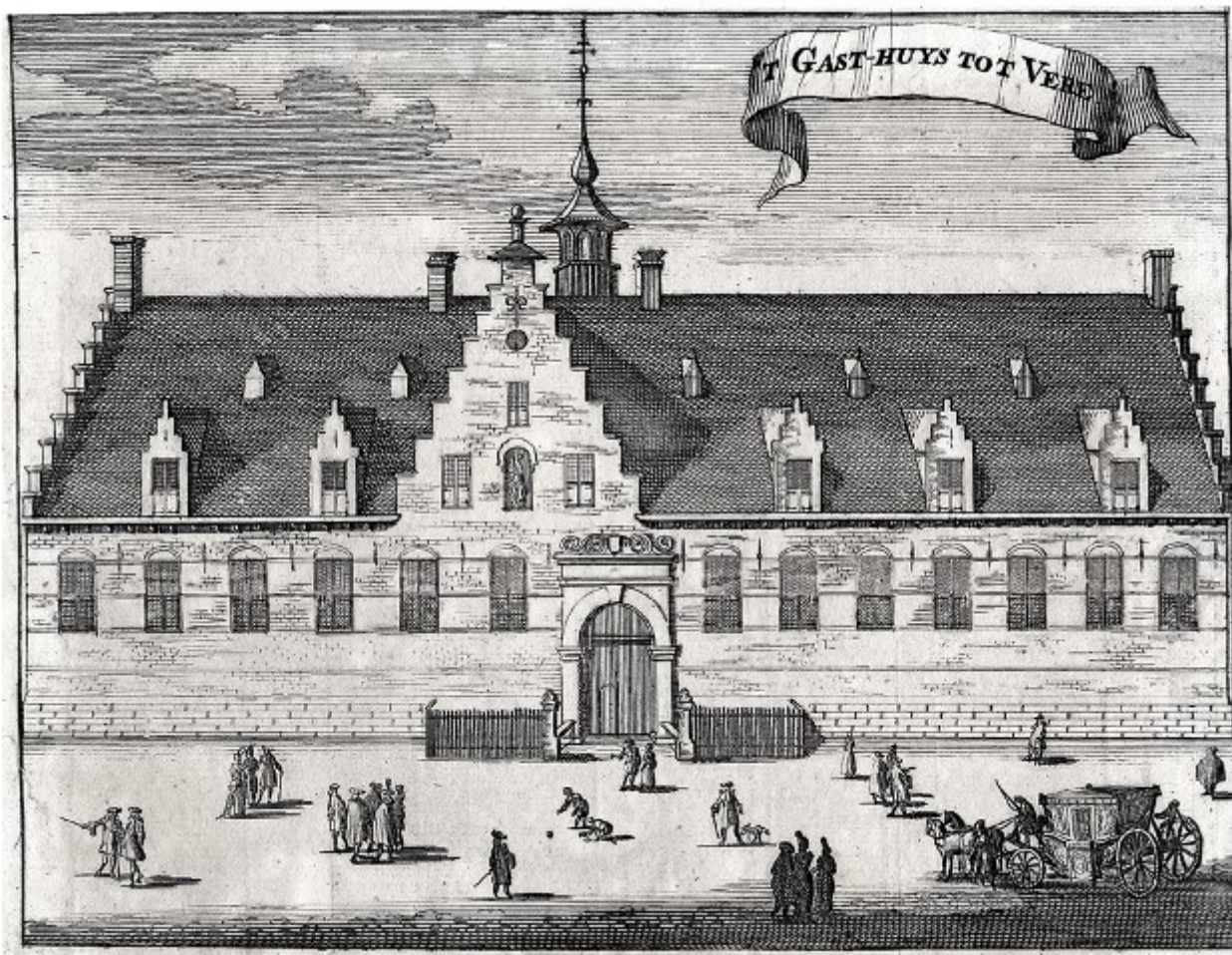

In de Cronyk van Boxhorn uit 1644 lezen we het volgende over het gesticht:
 ‘Noch in den jare 1594, is binnen de Stadt van der Vere gebout een treffelijck ende cierlijck huys met een tooren, ten dienste van den armen, ende arme weesen, midtsgaders, oude mannen, ende vrouwen, oock mede huysinghe, ende logiis voor krancksinnighe, als andere onmachtighe menschen, staende ontrent de Werwijcxse poorte. Ende daer is vooren in de ghevel gestelt van uytghehouden arduynsteen een vrouwen beelddt, by haer hebbende drie kinderrens, representerende *Charitas*, ofte de *Liefde*, daer onder dit naevolghende veers;

*Hier is 't Logiis, om d' armen te ontfanghen,
Doet doch bewiis, dat Liefd 'u heeft bevanghen'.*

De Tegenwoordige Staat van Zeeland uit 1753 voegt daar nog aan toe:

'Het Oude Mannen- en Vrouwenhuis, met het Gast- en Weeshuis, zyn in de Stad Veere byeen gevoegd tot een groot en deftig Gebouw, rondom versierd met groote Glasraamen en van boven met een Toorentje, reeds in den jaare 1594 gebouwd, ten dienste van Wees- en Arm-kinderen, gelyk ook voor Oude Mannen en Vrouwen. Het staat in de Warwysche Straat, digt by de Poort van dien naam. Ter wederzyde van den ingang is een groote kamer voor Mannen, en een dergelyke voor Vrouwen, beiden met Bedsteden voorzien. Ook zyn 'er verscheide byzondere Huisjes in, met meer andere vertrekken. In den voorgevel ziet men een groote Hardsteen Poort, boven welke een Vrouwenbeeld staat van Arduinsteen, verbeeldende de Liefde, met drie kindertjes nevens haar. Tegenwoordig staat dit Huis onder het bestuur van een Boekhouder, zes Diakonen en zes Armeesters, en van derzelve Vrouwen, die daar in alle weeken, des Dingsdags, byeen komen, om Aalmoesen uit te deelen, en elkander van 't voorgevallene verslag doen. Voorts is 'er in het Huis een Binnenvader en eene Binnenmoeder; een Schoolmeester en Schoolmatres, die de kinderen zoo in het lezen en schryven, als in de gronden van den Hervormden Godsdienst onderwyzen'.

Tot 1696 bestond het bestuur uit vier armeesters en vier diaconen, daarna waren er dat van ieder zes. Ze werden door het stadsbestuur uit de voornaamste burgers van de stad gekozen en slechts één ervan mocht ook lid zijn van het stadsbestuur. Verder behoorden tot het gesticht een boekhouder, een vader, een moeder, een schoolmeester en een matres (schooljuffrouw). De vader en moeder werden door het stadsbestuur aangesteld, de schoolmeester en matres door de regenten. In de goede tijd, het midden van de 18e eeuw, had het gesticht ook een naaister, een strijker en een kleermaker in dienst. Deze konden alleen met toestemming van het stadsbestuur door de regenten worden aangesteld, zoals ook voor andere zaken van enig belang haar toestemming was vereist. Het traktement van de vader en moeder bedroeg jaarlijks 144 gulden, dat van de schoolmeester in goede tijden 200 gulden en in minder goede de helft daarvan, en van de matres 60 gulden.

Het gesticht had belangrijke inkomsten van de accijns op bier en wijn, van tienden van allerlei aard, van de vele gilden, verkopeningen, het leveren van stro bij sterfgevallen, één, twee of drie groot per pond voor allerlei zaken, de heffing op de verkoop van water uit de cisterne, het staangeld van kermisexploitanten die met hun attractie op de jaarmarkt stonden, maar vooral van de collecten die onder de bevolking werden gehouden.

Behalve dat er in de kerk en huis-aan-huis werd gecollecteerd, stonden er in alle herbergen en kroegen ook bussen waar geld voor de armen in kon worden gestopt.

Nieuw aangestelde raadsleden moesten bij hun intrede het armbestuur vijftig gulden betalen en na 1676 honderdvijftig en wie als niet inwoner hier wilde trouwen moest driehonderd gulden geven. Tot slot lieten veel Vereenaren na hun dood een legaat na aan de armen.

Proveniers, mensen die zich voor een eenmalig bedrag inkochten en vervolgens levenslang 'gratis' kost en inwoning genoten, betaalden van fl. 750 voor een 40-jarige tot fl. 400 voor iemand van 70 jaar en ouder. Na 1746 werd dat fl. 1000 tot fl. 420. Behalve in het huis konden ze ook kiezen voor verzorging in een huisje op het naastgelegen terrein. Personen van buiten de stad betaalden aanzienlijk meer. Aan de vader en moeder moesten de proveniers bij hun intrede een rijksdaalder geven, aan de keukenmeid een halve dukaat en aan de knaap ook een halve dukaat. Ook moest ieder een bed, dekens, lakens, slopen, een stoel, een waterpot, bedgordijnen, voldoende onder- en bovenkleren, kousen, schoenen en eetgerei meebrengen. Na hun overlijden werden die eigendom van het huis. 's Middags en 's avonds aten de proveniers na het luiden van de bel aan een gemeenschappelijke tafel. Als ieder klaar was las de meester een tukje uit de bijbel voor, gevolgd door het dankgebed en het zingen van een psalm. 's Avonds om negen uur ging de voordeur op slot en werd de sleutel aan de vader in bewaring gegeven. Zonder zijn toestemming kon dan niemand meer het gebouw in of uit.

Beeldhouwde Japans cultuur. Aan de achterzijde is een wettige afbeelding.

Arme, zieke, gewonde of verminkte personen binnen deze stad konden met toestemming van de regenten tijdelijk worden gehuisvest. Zieke dienstboden en zij die tot de Schotse armen behoorden moesten 10 stuivers per dag betalen. Door de stadschirurgijn werden ze behandeld en een apotheker uit de stad leverde de voorgeschreven medicijnen. Bij ernstige gevallen werd ook de doctor te hulp geroepen. Over het algemeen beperkten de behandelingen zich tot het spalken van gebroken armen en benen, het verzorgen van wonden, aderlaten, purgeren en klisteren. Op 13 april 1766 werd een bemanningslid van het oorlogsschip 'De Jonge Prins' met twee gebroken benen in het gasthuis opgenomen. Eind dat jaar kwam van datzelfde schip de constapel met een gebroken been binnen, maar omdat die zich aan de drank te buiten ging, werd hij al na een week het huis uitgezet. In 1772 stierf de dochter van Jan Pigwiller in het gasthuis aan de kinderziekte. Nog diezelfde dag werd ze begraven 'uit oorzaak om den grooten brand en stank, die in het vertrek was daar gemelde lichaam stond'.

In 1684 onderzocht 'den operateur Casbout van Dordregt' het weeskind Jan France. Zijn diagnose luidde: 'Dat den jongen is beset met een steen ontrent de groote van een duyveney'. In de 17e eeuw moest het stadsbestuur nog voor iedere ingreep in het menselijk lichaam toestemming geven. Nadat die was verkregen kon de 'operateur' de steen verwijderen.

Meerdere malen is deze operatie in het gasthuis gedaan, in 1666 bij het kind van de weduwe van Jan Harduel, in juli 1747 bij de 9-jarige Matthijs de Bruyn en op 2 september van datzelfde jaar bij de 6-jarige Pieter Hendriksen uit Zanddijk-Buiten. Omdat Pieters vader de ingreep niet kon betalen, werd die op kosten van de armen gedaan. De jongen mocht in het gasthuis blijven tot hij volledig was hersteld.

Voor oogziekten was men in de meeste gevallen aangewezen op specialisten uit andere steden. In 1766 liet de stadsdoctor Sara Hendrikse purgeren en zette hij een spaanse vlieg in haar nek om haar van een oogkwaal af te helpen. Maar omdat het niet hielp, werd het kind naar een oogarts in Middelburg verwezen. Op de jaarlijkse kermis kwamen regelmatig tand- en oogartsen die de armen gratis behandelden. Zo opereerde de rondreizende oculist J.A. Thilman uit Amsterdam in 1782 in het gasthuis het oog van een weesjongen die bijna blind was. Een laken van het gesticht moest worden afgeschreven omdat hij het in stukken had gesneden om als verband te gebruiken.

Behalve zieken werden tot halverwege de 17e eeuw ook krankzinnigen in het gesticht opgenomen. Ze werden opgesloten in een van de dolhuisjes die op het naastgelegen terrein stonden. In een oude beschrijving van dit soort huisjes in Amsterdam lezen we dat ze met zware deuren werden gesloten. Daarin zat een gat waardoor de krankzinnige zijn hoofd naar buiten kon steken en verzorgers voedsel konden geven. Binnen stond een kribbe en een 'heimelyk gemak' (poepdoos) om de behoeften te doen. Voor de deur was nog een zware buitendeur die gesloten werd als de krankzinnige teveel raasde of geweld gebruikte. Daglicht en lucht kwamen dan alleen nog door een kleine opening hoog boven de deur naar binnen. In Veere zullen de huisjes niet veel anders zijn ingericht. Eenzame opsluiting en wachten tot ze gekalmeerd waren, was de enige 'behandeling' die men krankzinnigen kon geven.

Op 7 augustus 1647 werd een 'een dullen soldaet vuyt landt van der Schotten die hem selven hadde gedreygt te verhangen' in het gasthuis binnengebracht met de strop nog om zijn nek.

Wegens het plegen van vernielingen aan het huis en de boomgaard van een inwoner van de stad moest een zekere David op last van het stadsbestuur op 20 oktober van datzelfde jaar in een dolhuisje worden geplaatst. Om hem meerdere dagen opgesloten te kunnen houden moest een derde huisje in gereedheid worden gebracht omdat de geesteszieke Jan de Coster twee huisjes nodig had om van het een in het ander te worden gedaan als dat waarin hij zat gereinigd moest worden.

Twee jaar later werd Aernout Meeuwe die 'van Godt de Heere besocht [was] met een groote phrenesis en vutsteltenis in de hersene' voor twee of drie maanden op kosten van de armen in het dolhuis in Middelburg besteed.

Eerste Week Biliet van Ontfang in de Kerken		
Voor den Nederduytsen Armen der Stadt Vere.		
in de Maandt Maerte 1663.		
1	Woensdag Avond K. Kerk.	L. 4. 11
2	Maerte. Vrijdag Avond K. Kerk.	— 4. 6
3	ditto. Sondag. Morgen T. Kerk.	— 3. 3
	Idem Namiddag T. Kerk.	— 10. 6
	Idem Namiddag K. Kerk.	— 18. 3
	Idem Saterdag K. Kerk Repetitie.	— 11. —
4	ditto. Woensdag. Avond K. Kerk. Catechisatie.	— 5. 10
		Saamen L. 4. 14. 1
Als Beurzman		
Willem Anthonisz		

Wezen die jonger waren dan zes jaar werden bij particulieren ondergebracht. Die ouder waren woonden op de bovenverdieping van het gebouw, waar zich ook de school bevond en de schoolmeester en matres een eigen woonruimte hadden. De meester en zijn gezin kregen kost, inwoning, vuur, licht, geneeskundige behandeling en medicijnen op kosten van het gesticht. Ook werd de was gratis voor hen gedaan en kregen ze voor een heel jaar twee halve vaten bier. Mits de weeskinderen er geen nadeel van ondervonden mocht de meester ook leerlingen van buiten het gesticht tot zijn school toelaten. Het was zijn taak ze te leren lezen en schrijven, en zijn vrouw moest erop toezien dat ze regelmatig werden gewassen en hun kleding werd genaaid en gerepareerd. De matres leerde de jongste kinderen spellen en naaien. Beiden moesten er voor zorgen dat de wezen 's morgens en 's avonds twee boterhammen kregen en tussen de middag een behoorlijke warme maaltijd. Tot 1699 hadden ze 's avonds drie boterhammen met kaas gekregen, maar vanwege de duurte van de producten was dit teruggebracht naar twee en de kaas afgeschaft. Na 1779 kregen ze ook thee bij hun brood.

Sinds 1705 was er voor alle bewoners een extraatje als er met Pasen, Pinksteren, de jaarmarkt en Kerst een vet kalf werd geslacht en na de schoonmaak mochten de meisjes pannenkoeken bakken, waarvoor de moeder ze bloem, boter en gist gaf.

Tot 1742 werden de overledenen nadat ze gekist waren voor de regentenkamer gezet, van 1742 tot 1772 in de mannenkamer en daarna in het strohuis. Daar bleven ze staan tot ze enkele dagen later werden begraven. Bij iedere begrafenis werd voor vertrek naar het kerkhof door de vader aan de dragers een kwart liter wijn uitgereikt, zogenaamd om de lijkenlucht te verdrijven. Toen de vader na het overlijden van Cornelia Vermeulen in 1775 geen wijn meer had en dit op kosten van het bestuur gekocht moest worden, besloot men deze gewoonte af te schaffen. Dit deed men ook omdat sommige dragers na het drinken ervan niet meer in staat waren normaal te lopen. Voortaan gaf men ze zes stuivers.

Het stookseizoen duurde van de eerste donderdag in november tot de laatste vrijdag in maart. De vader deelde dan wekelijks aan de schoolmeester 80 turven uit en voor de weeskinderen 80 turven per dag. In perioden van strenge koude kreeg hij voor de school een mandje kolen extra en voor hemzelf voor de hele winter honderd pond. Voor de verlichting van de school, de kamers van de weeskinderen en hemzelf kreeg hij 1¼ liter olie per week en twee kaarsen.

Voor de mannen- en vrouwenkamer werden dagelijks aan ieder twee mandjes turf uitgereikt en een kwart liter olie voor de twee lampen. Als het erg koud was kregen ze ook kolen. De proveniers in de huisjes kregen iedere veertien dagen een grote mand turf en tijdens koude perioden 80 pond kolen.

Wie zich in het tehuis had misdragen werd in de vergadering van de regenten ter verantwoording geroepen. Toen Pieter de Veucht uit de mannenkamer in 1695 de moeder voor 'hoer' had uitgesproken en dergelijke andere woorden meer, moest hij beloven dit nooit meer te doen. Voor straf kreeg hij acht dagen alleen brood met een beetje boter en het minste bier dat er te krijgen was.

Tot de taak van het armbestuur hoorde ook de zorg voor de armen in de stad en zij die door ziekte tijdelijk niet in staat waren in hun levensonderhoud te voorzien. Wekelijks kregen ze brood en boter uitgedeeld en in de winter ook turf.

Konden ze de huur van hun huis niet meer betalen, dan mochten ze gratis wonen in een van de huisjes die het armbestuur uit nalatenschappen had verkregen of in een van de torentjes van de Zandijkse poort.

De regenten beslisten wie voor bedeling in aanmerking kwam. Nadat Gillis Constant in juli 1747 door de vierschaar ter dood was veroordeeld en de beul hem had onthoofd, bleef de weduwe met twee kinderen achter. Omdat ze niet in staat was in haar levensonderhoud te voorzien, verzocht ze het armbestuur haar een wekelijkse preuve (gift) te geven. De regenten waren echter van oordeel dat eerst haar familie en vrienden aangespoord moesten worden om haar te helpen.

Van de armen werd verwacht dat ze zich fatsoenlijk gedroegen en deden ze dat niet dan konden ze op hun wekelijkse bedeling worden gekort of in het ergste geval kon die worden afgeschaft. Dit laatste gebeurde in juli 1648 met Pieterella Arnouts die aan de drank was geraakt. De maat was vol toen ze op een zondag straalbezopen in de kerk kwam en onder de preek te midden van het volk de hele boel onderkotste en scheet. De stank die daar vanaf kwam maakte voldoende duidelijk 'met wat stoffe sij van binnen was vervult'. Omdat ze geen kinderen had werd haar preuve per direct afgeschaft.

ONZE WEBSITE “STADSPLEIN VEERE”

Tjeerd Kuiper

Naast onze website “Stadsraad Veere” onderhouden we sinds juni 2018 de website “Stadsplein Veere” (www.stadspleinveere.nl). Deze website is één van de resultaten van ons project “Fijn wonen in Veere”. Het doel is de vindbaarheid van digitale informatie voor inwoners van de kern Veere te vergemakkelijken. Want vaak kun je door het wereldwijde digitale bos niet meer de juiste boom vinden. Het doel is om met zo weinig mogelijk kliks de juiste informatie te vinden onder andere over het openbaar vervoer, de overheid, de voorzieningen en het laatste nieuws. De website is op PC en tablet te zien en ook op de smartphone makkelijk met een icoon te installeren.

Hoe wordt de website gebruikt zult u zich afvragen. Na ongeveer een jaar operationeel te zijn hebben we de “statistics” geëvalueerd. Per maand wordt de website tussen de 800 en 1200 keer bezocht. Dat is toch best goed. Favoriete onderwerpen zijn

- Het openbaar vervoer van en naar Veere
- De overheid o.a B&W, raadsleden, parkeerkaarten, politie.
- Voorzieningen (alles op een rijtje van supermarkt tot onze lokale kapper)
- En actualiteiten zoals Herinrichting markt en Grote Kerk.

Het verbeterformulier op de “home page” nodigt u uit om suggesties voor verbetering te doen. Daar wordt nog te weinig gebruik van gemaakt vind ik. Want deze website is er voor u en voor niemand anders.

De website is gebouwd op Wordpress. Dat maakt het onderhouden van de inhoud makkelijk. Leuk werk. Wie wil mij daarbij helpen?

Zaterdag 8 juni (11.00-17.00 uur) en zondag 9 juni (12.00-17.00 uur) 2019: 12^E OPEN TUINENWEEKEND VEERE

Voor de twaalfde keer vindt in het tweede weekend van juni het open tuinenweekend Veere plaats. Tien particuliere eigenaren stellen hun 'Zeeuwse hofjes' dan open voor publiek. Van ommuurde binnenplaats tot landelijk vergezicht: iedere tuin heeft zijn eigen karakter. De opbrengst van de entreegelden komt geheel ten goede aan de restauratie en het onderhoud van de Kleine Kerk in Veere. Dit jaar wordt de bijdrage gebruikt voor bestrijding van de boktor. De kerk is tijdens het tuinenweekend gratis geopend, zodat bezoekers de prachtige, soms

nog 17e-eeuwse inrichting kunnen bewonderen.

De deelnemende tuinen wisselen jaarlijks. Ook bezoekers die eerder een open tuinenweekend hebben bezocht, kunnen nieuwe inspiratie opdoen. In sommige tuinen is iets extra's te doen, zoals verkoop van kunst, brocante, of zelfgemaakte versnaperingen. Bij de entree van de Kleine Kerk is een stokroos informatiepunt met artikelen en demonstraties geïnspireerd op het thema Veere Stokrozenstad. Daarnaast kunt u hier terecht voor informatie over diverse stokroosrassen.

Op zaterdag 8 juni wordt tevens het carillongefestival georganiseerd. Traditioneel begint stadsbeiaardier David van der Vlies deze dag met een concert van bloemenmelodieën vanuit de toren van het Stadhuis, te beluisteren in de naastgelegen tuinen. Dit vormt tevens de feestelijke opening van het tuinenweekend. De afsluiting van het open tuinenweekend wordt dit jaar luister bijgezet door vrouwenkoor Quodlibet. Zij verzorgen op zondag 9 juni om 17.30 uur in de Kleine Kerk een gratis toegankelijk concert rondom het thema flora en fauna. Alle inwoners van Veere zijn van harte welkom hierbij aanwezig te zijn!

Vindt u het leuk om betrokken te zijn bij de organisatie van dit zeer gezellige weekend? Wij zoeken gastvrouwen/-heren die willen helpen met o.a. kaartcontrole, taarten bakken en theeschenken. Voor meer informatie kunt u terecht bij Ellen Vooijs: basvooijs@zeelandnet.nl of 0118-501020 (ook als u uw tuin open wilt stellen voor a.s. of een toekomstig tuinenweekend).

Toegang

Entrée per tuin € 2,-. Passe-partout voor alle tuinen € 10,-. Een passe-partout inclusief plattegrond is verkrijgbaar in de Kleine Kerk of in de deelnemende tuinen. Een losse entreekaart betaalt u in de betreffende tuin. Het officiële startpunt is de Kleine Kerk, Kapellestraat 27, 4351 AL Veere. Kijk voor actuele informatie op www.veere-stad.nl/ opentuinweekend en volg ons op www.facebook.com/opentuinveere.

ACTIVITEITENKALENDER NIEUW-SANDENBURGH

Graag willen we van Nieuw-Sandenburgh een **ontmoetingsplek** maken binnen de stad Veere. Om dit te realiseren bieden we u de mogelijkheid om aan te sluiten bij diverse activiteiten die wij organiseren. Komt u niet zo vaak de deur meer uit en bent u opzoek naar gezelligheid, dan bent u van harte welkom om vrijblijvend kennis te maken met één van de onderstaande activiteiten die u aantreft in de activiteitenkalender.

Het is mogelijk om met een activiteitenkaart te betalen, deze is te verkrijgen bij de hier onderstaande personen. Kosten € 10,24 voor 10 stempels. Koffie/thee zijn inbegrepen. Activiteiten worden gehouden in 't Tref-center locatie Nieuw Sandenburgh.

Gezocht: Vrijwilligers m.n. bij de bezige bijtjes (knutselen), u hoeft zelf niet handig te zijn, u bent de begeleidende factor met uw ogen, oren en handen van de deelnemer.

Contact: maandag t/m donderdag: Tamara de Ridder E: tdridder@zorgstroom.nl en vrijdag: Carolien de Koeijer E: dagbesteding-ns@zorgstroom.nl Tel: 0118 – 5770 29

Juni

Iedere maandag

“Gymnastiek”

We bewegen vanuit een (rol)stoel

Aanvang: 14:15 uur

Kosten: 2 stempels

m.u.v. feestdagen

Dinsdag 5 juni

“Gezelschapspelletjes”

Aanvang: 14:30 uur

Kosten: 2 stempel

Donderdag 7 juni

“Zingen”

Aanvang: 14:30 uur

Kosten: 2 stempels

Vrijdag 8 juni

“Gelegenheidskoor”

Aanvang 14:30 uur

Kosten: 2 stempels

Dinsdag 11 juni

“Jeu de boule”

Aanvang 14:30 uur

Donderdag 13 juni

“Zingen”

Aanvang: 14:30 uur

Kosten: 2 stempels

Vrijdag 14 juni

“Filmmiddag”

Aanvang 14:30 uur

Kosten 2 stempels

Vrijdag 18 juni

“Bingo!!!”

Aanvang: 14:30 uur

Kosten: 4 stempels

Donderdag 20 juni

“Bezige bijtjes”

Aanvang: 14:30 uur

Kosten: 4 stempels

Vrijdag 21 juni

“Spelletjes”

Aanvang: 14:30 uur

Verkoop al vanaf 13:00 uur

ZATERDAG 22 JUNI

ZOMERFAIR

NIEUW SANDENBURG

van 10:00 tot 16:00 uur

**OP HET TERREIN VOOR
SANDENBURGH**

Juli

Donderdag 4 juli
“Spelletjes”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Vrijdag 5 juli
“Filmmiddag”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Woensdag 10 juli
“Vleugelconcert”
Aanvang 14:30 uur
Kosten; 2 stempels

Donderdag 11 juli
“Bingo”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 4 stempels

Vrijdag 12 juli
“Even Dienke”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Dinsdag 16 juli
“Spelletjes”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Donderdag 25 juli
“Bingo”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Vrijdag 26 juli
“Koersbal met de soos”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Dinsdag 30 juli
“Spelletjes”
Aanvang: 14.30 uur
Kosten: 2 stempels

Augustus

Donderdag 1 augustus
“Quiz”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Vrijdag 2 augustus
“Filmmiddag”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Donderdag 8 augustus
“Spelletjes”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Woensdag 14 augustus
“Vleugelconcert”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Donderdag 22 augustus
“Bingo!!”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten; 2 stempels

Vrijdag 30 augustus
”Koersbal met de soos”
Aanvang: 14:30 uur
Kosten: 2 stempels

Deelname aan activiteiten is op eigen verantwoordelijkheid.

Nieuw Sandenburgh is niet verantwoordelijk voor:

- Zorgetaken voor bezoekers, zoals toiletbezoek –transfers –medicatie e.d.
- Verlies/diefstal van/mankementen aan meegebrachte spullen.

